

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

21. října 2010*

Ve věci C-185/08,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Rechtbank 's-Gravenhage (Nizozemsko) ze dne 23. dubna 2008, došlým Soudnímu dvoru dne 29. dubna 2008, v řízení

Latchways plc,

Eurosafe Solutions BV

proti

Kedge Safety Systems BV,

Consolidated Nederland BV,

* Jednací jazyk: nizozemština.

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, D. Šváby (zpravodaj), E. Juhász, G. Arestis
a T. von Danwitz, soudci,

generální advokátka: V. Trstenjak,
vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 25. února 2010,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Latchways plc a Eurosafe Solutions BV A. Mak, advocaat,
- za Kedge Safety Systems BV a Consolidated Nederland BV E. Schelhaasem, advocaat,
- za nizozemskou vládu C. Wissels, jako zmocněnkyní,

- za belgickou vládu J.-C. Halleuxem, jako zmocněncem,

- za Evropskou komisi S. Schønbergem a G. Zavvosem, jako zmocněnci, ve spolupráci s F. Tuytschaeverem, advocaat,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 28. dubna 2010,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu směrnice Rady 89/106/EHS ze dne 21. prosince 1988 o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se stavebních výrobků (Úř. věst. 1989, L 40, s. 12; Zvl. vyd. 13/09, s. 296), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 ze dne 29. září 2003 (Úř. věst. L 284, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 447, dále jen „směrnice 89/106“), směrnice Rady 89/686/EHS ze dne 21. prosince 1989 o sblížování právních předpisů členských států týkajících se osobních ochranných prostředků (Úř. věst. L 399, s. 18; Zvl. vyd. 13/10, s. 98), ve znění nařízení č. 1882/2003 (dále jen „směrnice 89/686“), jakož i rozhodnutí Rady 93/465/EHS ze dne 22. července 1993 o modulech pro různé fáze postupů posuzování shody a o pravidlech pro připojování a používání označení shody CE, které jsou určeny k použití ve směrnících technické harmonizace (Úř. věst. L 220, s. 23; Zvl. vyd. 13/12, s. 195).

- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Latchways plc a Eurosafe Solutions BV (dále jen „Latchways“ a „Eurosafe Solutions“) na straně jedné a Kedge Safety Systems BV a Consolidated Nederland BV (dále jen „Kedge Safety Systems“ a „Consolidated Nederland“) na straně druhé, jehož předmětem je otázka, zda jsou kotvicí zařízení k ochraně proti pádu z výšky při práci na střeších vyrobená Latchways a taková kotvicí zařízení vyrobená Kedge Safety Systems bezpečná a zda mohou či musejí být uvedená zařízení opatřena označením CE.

Právní rámec

Právní úprava Unie

Směrnice 89/106

- 3 Článek 1 směrnice 89/106 zní takto:

„1. Tato směrnice se vztahuje na stavební výrobky v rozsahu, v jakém se jich týkají základní požadavky na stavby podle čl. 3 odst. 1.

2. Pro účely této směrnice se ‚stavebním výrobkem‘ rozumí každý výrobek vyrobený pro trvalé zabudování do staveb zahrnujících pozemní i inženýrské stavby.

[...]“

4 Článek 2 této směrnice stanoví:

„1. Členské státy přijmou všechna nezbytná opatření k tomu, aby [stavební] výrobky uvedené v článku 1, které jsou určeny k použití ve stavbách, mohly být uvedeny na trh pouze tehdy, jsou-li vhodné k tomuto určenému použití, to znamená, že mají takové vlastnosti, že stavby, do kterých mají být zabudovány, sestaveny, použity nebo instalovány, mohou, jsou-li řádně navrženy a provedeny, splňovat základní požadavky uvedené v článku 3, jestliže se na tyto stavby vztahují předpisy obsahující tyto požadavky.

2. a) Pokud se na [stavební] výrobky vztahují jiné směrnice, které se týkají jiných hledisek a v nichž se rovněž stanoví připojení označení CE podle čl. 4 odst. 2, pak toto označení vyjadřuje, že u dotyčných výrobků je předpoklad shody také s ustanoveními těchto jiných směrnic.

[...]“

5 Článek 3 uvedené směrnice zní takto:

„1. Základní požadavky použitelné na stavby, které mohou ovlivnit technické vlastnosti [stavebního] výrobku, jsou uvedeny v podobě podmínek v příloze I. [...]

[...]

3. Základní požadavky budou konkretizovány v dokumentech (interpretačních dokumentech) určených k vytvoření nutných vazeb mezi základními požadavky uvedenými v odstavci 1 a normalizačními pověřeními, pověření[m]i pro řídící pokyny pro evropské technické schvalování nebo uznáním jiných technických specifikací ve smyslu článků 4 a 5.“

6 Článek 4 téže směrnice stanoví:

„1. Normy a technická schválení se pro účely této směrnice dále nazývají ‚technické specifikace‘.

Pro účely této směrnice jsou harmonizované normy chápány jako technické specifikace přijaté [Evropským výborem pro normalizaci (CEN)], [Evropským výborem pro normalizaci v elektrotechnice (CENELEC)] nebo oběma podle pověření udělených Komisí na základě stanoviska výboru uvedeného v článku 19 ve shodě se směrnicí [Rady] 83/189/EHS [ze dne 28. března 1983, kterou se stanoví postup pro poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů (Úř. věst. L 109, s. 8) (*neoficiální*

překlad)] a v souladu se všeobecnými hlavními směry spolupráce mezi Komisí a těmi-to dvěma orgány podepsanými dne 13. listopadu 1984.

2. Členské státy předpokládají, že [stavební] výrobky jsou vhodné pro použití, jestliže umožní, aby stavby, ve kterých budou použity, plnily základní požadavky uvedené v článku 3 za předpokladu, že tyto stavby budou řádně navrženy a provedeny, a jestliže tyto výrobky jsou opatřeny označením CE, které vyjadřuje, že splňují všechna ustanovení této směrnice včetně postupů posuzování shody stanovených v kapitole V a postupu stanoveného v kapitole III. Označení CE vyjadřuje, že výrobky:

- a) vyhovují příslušným vnitrostátním normám přejímajícím harmonizované normy, na něž byly zveřejněny odkazy v *Úředním věstníku Evropských společenství*; členské státy zveřejní odkazy na tyto vnitrostátní normy;
- b) vyhovují evropskému technickému schválení vydanému podle postupu stanoveného v kapitole III;

nebo

- c) vyhovují vnitrostátním technickým specifikacím uvedeným v odstavci 3, pokud harmonizované specifikace neexistují; seznam těchto vnitrostátních specifikací musí být vypracován podle postupu stanoveného v čl. 5 odst. 2.

[...]"

7 Článek 7 směrnice 89/106 zní takto:

„1. Za účelem zajištění kvality harmonizovaných norem pro [stavební] výrobky budou normy vypracovávány evropskými organizacemi pro normalizaci na základě pověření udělených Komisí [...]

2. Výsledné normy budou, pokud to bude reálné, formulovány v ukazatelích vlastností [stavebních] výrobků, přičemž budou brány v úvahu interpretační dokumenty.

3. Po vyhlášení norem evropskými organizacemi pro normalizaci, zveřejní na ně Komise odkazy v řadě C *Úředního věstníku Evropských společenství*.“

8 Bod 4 přílohy I této směrnice zní takto:

„4. Bezpečnost při užívání

Stavba musí být navržena a provedena takovým způsobem, aby při jejím užívání nebo provozu nevznikalo nepřijatelné nebezpečí nehod, např. uklouznutím, pádem, nárazem, popálením, zásahem elektrickým proudem, zranění výbuchem.“

Směrnice 89/686

9 Článek 1 směrnice 89/686 stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na osobní ochranné prostředky, dále jen ‚OOP‘.

Stanoví podmínky jejich uvádění na trh a jejich volného pohybu v rámci Společenství a základní požadavky na bezpečnost, které musí OOP splňovat, aby byla zajištěna ochrana zdraví a bezpečnost uživatelů.

2. Pro účely této směrnice se OOP rozumí každé zařízení nebo prostředek určený k nošení nebo držení jednotlivcem pro ochranu před jedním nebo více zdravotními a bezpečnostními riziky.

Za OOP se dále považuje:

- a) technická sestava tvořená několika výrobcem nedílně spojenými zařízeními nebo prostředky pro ochranu jednotlivce proti jednomu nebo více potenciálně současně působícím rizikům;
- b) ochranné zařízení nebo prostředek spojené oddělitelně nebo neoddělitelně s osobní výstrojí bez ochranného účinku nošenou nebo drženou jednotlivcem při provádění určité činnosti;

- c) vyměnitelné součástky OOP, které jsou nezbytné pro jeho bezchybnou funkci a jsou použity výhradně pro tento prostředek.

3. Jakýkoli systém uváděný na trh společně s OOP určený pro připojení k jinému vnějšímu doplňkovému zařízení je považován za nedílnou část tohoto prostředku, a to i tehdy, jestliže tento systém není určen pro stálé nošení nebo držení uživatelem po celou dobu, kdy je vystaven riziku.

[...]“

¹⁰ Článek 3 této směrnice stanoví:

„OOP uvedené v článku 1 musí vyhovovat základním požadavkům na ochranu zdraví a bezpečnosti stanoveným v příloze II.“

¹¹ Článek 4 odst. 1 uvedené směrnice zní takto:

„Členské státy nesmějí zakazovat, omezovat nebo bránit uvádění na trh OOP nebo součástí OOP, které jsou ve shodě s ustanoveními této směrnice a jsou opatřeny označením CE, které vyjadřuje jejich shodu se všemi ustanoveními této směrnice včetně postupů posuzování shody podle kapitoly II.“

12 Bod 3.1.2.2 přílohy II směrnice 89/686 stanoví:

„Zamezení pádům z výšky

OOP určený pro zamezení pádům z výšky nebo jejich důsledkům musí obsahovat nosný postroj a upevňovací systém, který je možno připojit ke spolehlivému kotevnímu bodu. Musí být navržen tak, aby za předvídatelných podmínek použití byl vertikální pokles uživatele snížen na minimum, aby se zabránilo střetnutí s překážkami a aby brzdná síla nedosáhla mezní hodnoty, při jejímž překročení by mohlo dojít k fyzickému poškození, roztržení nebo prasknutí jakékoli součástky OOP, což by mohlo vést k pádu uživatele.

Musí být též zajištěno, že po zabrzdění je uživatel udržován v takové poloze, ve které může očekávat pomoc, je-li to nezbytné.

Pokyny výrobce musí blíže určovat zejména všechny důležité informace týkající se:

- charakteristik spolehlivého kotevního bodu a nezbytné minimální světlé výšky pod uživatelem;
- řádného způsobu navlečení nosného postroje na tělo a připojení upevňovacího systému ke spolehlivému kotevnímu bodu.“

Rozhodnutí 93/465

13 Bod I B přílohy rozhodnutí 93/465 stanoví:

„Hlavní řídicí zásady pro připojování a používání označení CE:

- a) označení CE vyjadřuje shodu se všemi povinnostmi, které výrobcům v souvislosti s daným výrobkem ukládají směrnice [Unie], v nichž se stanoví jeho připojení.

[...]

- b) označení CE, jímž jsou průmyslové výrobky opatřeny, vyjadřuje skutečnost, že fyzická nebo právnická osoba, která uvedené označení připojila nebo za jeho připojení odpovídá, ověřila, že výrobek je ve shodě se všemi směrnicemi [Unie] pro plnou harmonizaci, které se na něj vztahují, a že byl podroben všem příslušným postupům posuzování shody;

[...]

- e) každý průmyslový výrobek, na který se vztahují směrnice technické harmonizace založené na zásadách globálního přístupu, musí být opatřen označením CE, nestanoví-li zvláštní směrnice jinak; tyto výjimky nepředstavují odchylku od požadavků na označování, nýbrž odchylku od správních postupů posuzování shody,

kteé mohou být v určitých případech považovány za příliš těžkopádné. Jakákoli výjimka nebo odchylka od požadavku na označování musí být řádně odůvodněna.

Označení CE je jediným označením, které prokazuje, že průmyslové výrobky jsou ve shodě se směrnicemi založenými na zásadách globálního přístupu.

Proto pokud jde o shodu se všemi ustanoveními směrnic, které se týkají označení CE, nesmějí členské státy ve svých vnitrostátních předpisech uvádět odkazy na jiné označení shody, než označení CE.

[...]

- i) je zakázáno připojování jakéhokoli jiného označení, které by mohlo uvádět třetí osoby v omyl, pokud jde o význam a tvar označení CE;

[...]

- l) členské státy přijmou veškeré nezbytné vnitrostátní právní předpisy, které vyloučí jakoukoli možnost záměny označení CE a zabrání jeho zneužití.

Aniž jsou dotčena ustanovení příslušné směrnice týkající se použití ochranné doložky, v případech, kdy členský stát zjistí, že označením CE byl výrobek opatřen neoprávněně, výrobce, jeho zplnomocněný zástupce [usazený v Evropské unii]

nebo výjimečně, stanoví-li to zvláštní směrnice, osoba odpovědná za uvedení daného výrobku na trh [Unie] uvede výrobek do shody a ukončí porušování předpisů za podmínek stanovených členským státem. Pokud neshoda trvá, členský stát přijme veškerá vhodná opatření, aby omezil nebo zakázal uvádění daného výrobku na trh nebo zajistil jeho stažení z trhu v souladu s postupy stanovenými v ochranných doložkách.“

Norma EN 795 a zveřejnění odkazů na ni v Úředním věstníku Evropských společenství

- ¹⁴ Evropská norma 795 (dále jen „norma EN 795“), nazvaná „Ochrana proti pádům z výšky – Kotvicí zařízení – Požadavky a zkoušení“, byla vypracována v rámci pověření uděleného CEN Komisí a Evropským sdružením volného obchodu. Body 4.2 a 4.3.1.1 uvedené normy uvádějí technické požadavky, které musejí splňovat kotvicí zařízení třídy A1 a jsou určeny k podpoře požadavků uvedených v bodě 3.1.2.2 přílohy II směrnice 89/686.
- ¹⁵ Bod 3.13 normy EN 795 zní takto:

„3.13 Třídy

3.13.1 Třída A

3.13.1.1 Třída A1

I - 10038

Třída A1 zahrnuje konstrukční kotvení navržená k zajištění na svislých, vodorovných a šikmých površích – např. na stěnách, sloupech, překladech.

[...]“

- ¹⁶ Sdělením Komise 2000/C 40/05 v rámci provádění směrnice 89/686, ve znění směrnic 93/68/EHS, 93/95/EHS a 96/58/ES (Úř. věst. 2000, C 40, s. 7), byly názvy a odkazy normy EN 795 zveřejněny v *Úředním věstníku Evropských společenství* spolu s upozorněním, že „[t]ato publikace se netýká zařízení popsaných v třídách A (konstrukční ukotvení) [...], u kterých se nepředpokládá shoda s ustanoveními směrnice 89/686/EHS“.

Vnitrostátní právní úprava

- ¹⁷ Směrnice 89/106 byla provedena v Nizozemsku nařízením o stavebních výrobcích (Bouwbesluit) ze dne 16. prosince 1991 (*Staatsblad* 1991, č. 680), nahrazeném od 1. ledna 2003 nařízením o stavebních výrobcích z roku 2003 (Bouwbesluit 2003, *Staatsblad* 2002, č. 410), které bylo později několikrát pozměněno.
- ¹⁸ Směrnice 89/686 byla provedena v Nizozemsku vyhláškou o osobních ochranných prostředcích (Warenwetbesluit persoonlijk beschermingsmiddelen, *Staatsblad* 1992, č. 396), kterou se provádí nizozemský zákon upravující zejména jakost a bezpečnost výrobků, která byla později několikrát pozměněna.

- 19 Norma EN 795 byla v Nizozemsku provedena v normě NEN 795.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 20 Latchways, konkurent společnosti Kedge Safety Systems, vyrábí a uvádí na trh Mansafe, kotvicí zařízení připevněné ke střeše pomocí šroubů zapouštěných do budovy pod střechou. Latchways uvedené zařízení opatřila označením CE na základě normy EN 795.
- 21 Kedge Safety Systems vyrábí a uvádí na trh Kedge Safety, kotvicí zařízení připojené ke střeše pomocí rozety, jež se přilepí k živичné střešní krytině. Na tomto zařízení se uvádí, že splňuje normu EN 795.
- 22 Dvakrát v letech 2004 a 2005 Consolidated Nederland, jedna z kupujících Kedge Safety, nechala toto zařízení otestovat schválenou organizací oprávněnou k certifikaci OOP s ohledem na harmonizované normy. Tato organizace v obou případech konstatovala, že Kedge Safety splňuje normu EN 795 týkající se zařízení třídy A1 v určitých ohledech, avšak výslovně uvedla, že provedené zkoušky neodůvodňují označení CE ani prohlášení o shodě se směrnicí 89/686.
- 23 Během roku 2005 nechala Latchways otestovat Kedge Safety dvěma jinými schválenými organizacemi. Obě dvě dospěly k výsledku, že Kedge Safety neuspěl v jedné části testu stanoveného normou EN 795 v tom, že se toto zařízení za určitých teplotních podmínek odlepilo, když byla použita statická síla 5,68 kN, zatímco bod 4.3.1.1 normy EN 795 ukládá odolnost rovnající se alespoň 10 kN.

- 24 V řízení o předběžných opatřeních se Latchways a Eurosafe Solutions, nizozemský distributor Mansafe, domohly od Rechtbank Doordrecht zákazu, aby Kedge Safety Systems uváděla, že její kotvicí zařízení splňuje normu EN 795 vyjma případu používání na nových střechách a během dnů, které nejsou slunečné, a povinnosti informovat o tom její zákazníci.
- 25 V rámci původního řízení se Latchways a Eurosafe Solutions domáhají zákazu uvádění Kedge Safety na trh bez označení CE z důvodu, že se na tento výrobek vztahuje směrnice 89/686. Podpůrně se domáhají zákazu, aby Kedge Safety Systems a Consolidated Nederland uváděly uvedený výrobek na trh pro použití na všech střechách, aby uváděly skutečnost, že tento výrobek splňuje normu EN 795, a aby uváděly, že tento výrobek je bezpečný.
- 26 V rámci odvetného opatření se Kedge Safety Systems a Consolidated Nederland domáhají, aby Latchways a Eurosafe Solutions bylo zakázáno opatřit Mansafe označením CE, odkazovat na normu EN 795 a pokračovat v uvádění tohoto výrobku na trh. Na podporu svých návrhů Kedge Safety Systems a Consolidated Nederland uvádějí, že třídy A, C a D normy EN 795 spadají do směrnice 89/106, a že si tudíž Latchways a Eurosafe Solutions nemohou pro Mansafe osobovat nárok na prohlášení shody podle směrnice 89/686.
- 27 Vzhledem k tomu, že má Rechtbank 's-Gravenhage pochybnosti ohledně směrnic použitelných na dotčená zařízení, podmínek pro užívání označení CE, jakož i povahy normy EN 795, vyzval mezitímním rozsudkem ze dne 18. července 2007 účastníky původního řízení, aby se vyjádřili k předběžným otázkám, které uvedený soud hodlal položit Soudnímu dvoru.

Poté, co se Rechtbank 's-Gravenhage seznámil s vyjádřeními účastníků původního řízení, rozhodl se přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Vztahuje se na kotvicí zařízení třídy A1 ve smyslu normy EN 795 (určená k trvalému setrvání na jednom místě) výlučně směrnice 89/106 [...]?
- 2) Bude-li odpověď na otázku 1 záporná: vztahuje se na tato kotvicí zařízení – případně jako na součást osobního ochranného prostředku – směrnice 89/686 [...]?
- 3) Bude-li odpověď na otázky 1 a 2 záporná: musí být – též s přihlédnutím k příloze II směrnice 89/686 [...], zejména jejímu bodu 3.1.2.2 – zkoumáno, zda [OOP], na který se vztahuje tato směrnice, sám o sobě splňuje základní požadavky uvedené směrnice, nebo je v této souvislosti nutno zkoumat též otázku, zda je kotvicí zařízení, s nímž jsou [OOP] spojeny, za předvídatelných podmínek použití ve smyslu přílohy II bezpečné?
- 4) Umožňuje právo Společenství, a zejména [rozhodnutí] 93/465 [...], aby na kotvicím zařízení uvedeném v první otázce bylo na důkaz jeho souladu se směrnicí 89/686 [...] nebo směrnicí 89/106 [...] fakultativně připojeno označení CE?

- 5) Bude-li odpověď na otázku 4 zcela nebo zčásti kladná: podle jakého postupu, nebo jakých postupů, se určí soulad se směrnicí 89/686 [...] a se směrnicí 89/106 [...]?
- 6) Je třeba normu EN 795 považovat, pokud jde o kotvicí zařízení ve smyslu otázky 1, za právní předpis [Unie], jenž podléhá výkladu Soudního dvora [...]?
- 7) Bude-li odpověď na otázku 6 kladná: je třeba normu EN 795 vykládat tak, že kotvicí zařízení ve smyslu odstavce 1 musí být testováno (určeným subjektem) za předvídatelných podmínek použití (jako jsou venkovní teploty, povětrnostní podmínky, stárnutí samotného kotvicího zařízení nebo materiálů, jimiž je připevnováno, a střešní konstrukce)?
- 8) Bude-li odpověď na otázku 7 kladná: musí být při provádění těchto zkoušek přihlédnuto k omezením použití (uvedeným v návodu k použití)?“

K předběžným otázkám

- ²⁹ Úvodem je třeba konstatovat, že se první, druhá a třetí otázka týkají použitelnosti směrnic 89/106 a 89/686 na kotvicí zařízení třídy A1, jak jsou definována v normě EN 795. Odpověď na uvedené otázky přitom nutně vyžaduje výklad Soudního dvora

k uvedené normě, jejíž právní povaha a výklad jsou předmětem šesté, sedmé a osmé otázky. Je tudíž třeba rozhodnout nejprve o těchto posledně uvedených otázkách.

K šesté, sedmé a osmé otázce týkající se právní povahy normy EN 795

³⁰ Podstatou šesté, sedmé a osmé otázky předkládajícího soudu je, zda ustanovení a požadavky normy EN 795 pro kotvicí zařízení třídy A1 spadají do práva Unie, a tudíž mohou být předmětem výkladu Soudního dvora, a pokud tomu tak je, žádá o jejich výklad.

³¹ V tomto ohledu je třeba připomenout, že v rámci sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se výrobků, k němuž směřují zejména směrnice 89/106 a 89/686, přijímají orgány Unie směrnice, které vymezují základní požadavky, které musejí splňovat výrobky spadající do jejich působnosti. Komise podle postupu stanoveného směrnicí 83/189 pověří evropské organizace pro normalizaci vypracováním technických specifikací, ve kterých jsou konkretizovány základní požadavky stanovené v uvedených směrnicích. Jakmile uvedené organizace normy vypracují, Komise na ně zveřejní odkazy v *Úředním věstníku Evropské unie*. Účinkem tohoto zveřejnění je, že pro výrobky, na něž se vztahuje směrnice technické harmonizace a které splňují technické požadavky vymezené v harmonizovaných normách týkajících se těchto výrobků, platí domněnka souladu se základními požadavky uvedené směrnice.

³² V projednávaném případě z normy EN 795 vyplývá, že byla vypracována v rámci pověření uděleného CEN Komisí podle bodu 3.1.2.2 přílohy II směrnice 89/686. Poté

byly zveřejněny odkazy na uvedenou normu v *Úředním věstníku Evropských společenství* ve sdělení 2000/C 40/05. Toto sdělení však výslovně uvádí, že se toto zveřejnění netýká zařízení popsaného zejména ve třídě A1 normy EN 795, pro která neplatí žádná domněnka souladu s ustanoveními směrnice 89/686.

- 33 Jak uvedla generální advokátka v bodě 123 svého stanoviska, ustanovení normy EN 795 týkající se kotvicího zařízení třídy A1 nemohou být tudíž považována za harmonizované technické specifikace. Z tohoto důvodu a v rozsahu, v němž se týká kotvicího zařízení třídy A1, musí být norma EN 795 považována za normu technické povahy, která byla vypracována soukromou organizací pro normalizaci a která nemá spojitost se směrnicí 89/686.
- 34 Je přitom ustálenou judikaturou, že pravomoc Soudního dvora k rozhodnutí o předběžné otázce je omezena pouze na přezkum ustanovení práva Unie (viz v tomto smyslu usnesení ze dne 16. ledna 2008, Polier, C-361/07, bod 9 a citovaná judikatura).
- 35 Vzhledem k tomu, že je v bodech 32 a 33 tohoto rozsudku stanoveno, že dotčená ustanovení nepředstavují ustanovení práva Unie, musí být učiněn závěr, aniž je namístě zabývat se otázkou právní povahy harmonizovaných norem, že Soudní dvůr nemůže podat výklad ustanovení normy EN 795 týkajících se kotvicího zařízení třídy A1.
- 36 V důsledku toho je třeba na šestou otázku odpovědět, že na ustanovení normy EN 795 týkající se kotvicích zařízení třídy A1 se nevztahuje směrnice 89/686, z čehož vyplývá, že tato ustanovení nespádají do rámce práva Unie, a tedy Soudní dvůr nemá pravomoc provádět jejich výklad.

- 37 S ohledem na odpověď na šestou otázku není namístě odpovídat na sedmou a osmou otázku.

K první, druhé a třetí otázce, které se týkají použitelnosti směrnic 89/106 a 89/686 na zařízení dotčená v původním řízení

- 38 Podstatou první, druhé a třetí otázky předkládajícího soudu je, zda se na kotvicí zařízení třídy A1 definovaná v normě EN 795 vztahuje směrnice 89/106 nebo směrnice 89/686.

- 39 Jelikož Soudní dvůr nemá pravomoc k výkladu ustanovení a požadavků normy EN 795 pro uvedená zařízení, je třeba vzít v úvahu kotvicí zařízení dotčená v původním řízení, a sice Mansafe a Kedge Safety.

- 40 Tato zařízení lze charakterizovat jako systém konstrukčního kotvení připevněný ke střeše budovy, ke kterému se připojí OOP. Jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, uvedená kotvicí zařízení jsou po své instalaci určena k trvalému připojení ke stavbě, a mohou být tudíž používána opakovaně, jak na jednání potvrdili dotyční zúčastnění.

- 41 Co se zaprvé týče použitelnosti směrnice 89/686 na tato zařízení, článek 1 této směrnice vymezuje působnost této směrnice definicí pojmu „OOP“ v odstavcích 2 a 3 uvedeného článku.

- 42 Systematický výklad uvedených odstavců ukazuje, že kvalifikace jako OOP předpokládá, že tento výrobek je, nebo alespoň může být, nošen nebo držen uživatelem po celou dobu, kdy je vystaven riziku. Musí tak představovat mobilní výrobek. Je přitom nesporné, že kotvicí zařízení, jako jsou zařízení dotčená v původním řízení, jsou za účelem používání připevněna ke stavbě. Tato zařízení tudíž nejsou určena k nošení nebo držení svým uživatelem ve smyslu směrnice 89/686.
- 43 Je rovněž třeba konstatovat, že funkce těchto zařízení brání tomu, aby tato zařízení mohla být kvalifikována jako „systém“ ve smyslu čl. 1 odst. 3 směrnice 89/686, a být tudíž považována za nedílnou součást OOP. Tato zařízení totiž nijak neslouží k připojení OOP k „jinému vnějšímu [...] zařízení“ ve smyslu uvedeného článku nebo ke „spolehlivému kotevnímu bodu“ ve smyslu bodu 3.1.2.2 přílohy II téže směrnice. Naopak jsou určena k tomu, aby byla „vnějším zařízením“, ke kterému se připojí OOP.
- 44 S ohledem na jejich povahu a jejich funkci musí být tudíž učiněn závěr, že se na kotvicí zařízení, jako jsou zařízení dotčená v původním řízení, směrnice 89/686 nevztahuje.
- 45 Toto zjištění nemůže být vyvráceno požadavkem uvedeným v bodě 3.1.2.2 přílohy II směrnice 89/686, podle něhož pokyny výrobce OOP musejí blíže určovat všechny důležité informace týkající se požadovaných charakteristik spolehlivého kotevního bodu, ke kterému se musí uvedený OOP připojit.
- 46 Z článku 3 směrnice 89/686 totiž vyplývá, že jediným cílem přílohy II této směrnice jako celku a především bodu 3.1.2.2 této přílohy je vymezit základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnosti použitelné na OOP. Povinnost výrobce blíže určit požadované charakteristiky spolehlivého kotevního bodu, ke kterému se musí připojit

uvedený OOP, tedy nemůže rozšířit působnost uvedené směrnice nad meze stanovené v článku 1 této směrnice.

47 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na druhou otázku odpovědět, že kotvicí zařízení, jako jsou zařízení dotčená v původním řízení, která nejsou určena k držení nebo nošení jejich uživatelem, nespadají pod směrnici 89/686 ani jako taková, ani z důvodu skutečnosti, že jsou určena pro připojení k OOP.

48 S ohledem na odpověď na druhou otázku není namístě odpovídat na třetí otázku.

49 Co se zadruhé týče použitelnosti směrnice 89/106 na kotvicí zařízení, jako jsou Mansafe a Kedge Safety, z čl. 1 odst. 1 této směrnice vyplývá, že se použije na stavební výrobky v rozsahu, v jakém se jich týkají základní požadavky na stavby podle čl. 3 odst. 1 uvedené směrnice. Pro účely identifikace základních požadavků použitelných na tyto stavby, které mohou mít vliv na charakteristiky stavebního výrobku, odkazuje čl. 3 odst. 1 na přílohu I směrnice 89/106, která se týká zejména bezpečnosti při užívání staveb.

50 V tomto smyslu použitelnost směrnice 89/106 na konkrétní výrobek vyžaduje splnění dvou podmínek: jedna se týká povahy tohoto výrobku a druhá jeho funkce.

- 51 Co se zaprvé týče povahy výrobků podléhajících směrnici 89/106, čl. 1 odst. 2 této směrnice stanoví, že se „stavebním výrobkem“ rozumí každý výrobek vyrobený pro trvalé zabudování do stavby.
- 52 Je třeba předeslat, že směrnice 89/106 nedefinuje výraz „trvalé zabudování“. Nicméně s ohledem na běžný význam tohoto výrazu, jakož i na účel této směrnice, kterým je zajistit, aby stavby splňovaly základní požadavky v ní stanovené, je třeba připustit, že za stavební výrobky musejí být považovány výrobky, které jsou součástí stavby, jejichž demontáž snižuje výkon této stavby a jejichž demontáž nebo nahrazení je stavební činností.
- 53 S ohledem na charakteristiky kotvicího zařízení dotčeného v původním řízení, jak vyplývají z bodu 40 tohoto rozsudku, je třeba konstatovat, že tato zařízení jsou připevněna ke střeše tak, že tvoří součást stavby v souladu s kvalifikací stavebního výrobku ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice 89/106.
- 54 Co se zadruhé týče funkce výrobků spadajících do působnosti směrnice 89/106, bod 4 přílohy I této směrnice uvádí, že stavební výrobky musejí umožňovat vybudování staveb, jejichž užívání je možné zejména z bezpečnostního hlediska, přičemž ukládá, aby tyto stavby byly navrženy a provedeny takovým způsobem, aby při jejich užívání nebo provozu nevznikalo nepřijatelné nebezpečí nehod, např. uklouznutím, pádem, nárazem, popálením, zásahem elektrickým proudem, zranění výbuchem.

- 55 V projednávaném případě je nesporné, že kotvicí zařízení, jako jsou zařízení dotčená v původním řízení, mají za cíl zajistit bezpečnost osob při pracích prováděných na střechách předcházením pádům z výšky, ke kterým může docházet při užívání střechy nebo v rámci jejího provozu, zejména pro účely čištění a oprav stavby.
- 56 Je tedy třeba učinit závěr, že tato zařízení zajišťují bezpečnost při užívání nebo provozu střechy staveb ve smyslu bodu 4 přílohy I směrnice 89/106.
- 57 Tento závěr nemůže být zpochybněn skutečností, že se bod 4 přílohy I uvedené směrnice v nizozemském jazykovém znění netýká činností vykonávaných na vnější straně stavby, a tudíž činností vykonávaných na střechách. Podle ustálené judikatury totiž nutnost jednotného výkladu aktů Unie vylučuje, aby byl v případě pochybností text ustanovení posuzován izolovaně, a vyžaduje naopak, aby byl vykládán a uplatňován ve světle svého znění v ostatních úředních jazycích (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 20. listopadu 2008, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading, C-375/07, Sb. rozh. s. I-8691, bod 46 a citovaná judikatura). Ostatní jazyková znění, například německé, anglické a francouzské znění, přitom nikterak nerozlišují mezi činnostmi vykonávanými uvnitř a činnostmi vykonávanými na vnější straně stavby.
- 58 Krom toho z žádného ustanovení směrnice 89/106 nelze vyvodit, že rozsah působnosti této směrnice musí být vykládán restriktivně a že by tento výklad měl vést k tomu, že by z jejího rozsahu působnosti byla vyloučena zařízení, jako jsou zařízení dotčená v původním řízení. Naopak s ohledem na cíle této směrnice je pro bezpečnost při užívání staveb, a to především osobami pracujícími na střechách, určující, aby se při užívání střechy mohly tyto osoby spoléhat na kotvicí zařízení připojené ke stavbě

a určené k tomu, aby tam trvale zůstalo, a které jakmile je připojeno, tvoří součást uvedené stavby, a tudíž představuje stavební výrobek ve smyslu směrnice 89/106.

- 59 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na první otázku odpovědět, že na kotvici zařízení, jako jsou zařízení dotčená v původním řízení, která jsou součástí stavby, ke které jsou připojena pro účely zajištění bezpečnosti při užívání nebo provozu střechy této stavby, se vztahuje směrnice 89/106.

Ke čtvrté a páté otázce, týkajících se výkladu rozhodnutí 93/465

- 60 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda rozhodnutí 93/465 umožňuje, aby bylo označení CE fakultativně připojeno k výrobku, který nespadá do rozsahu působnosti směrnice, na jejímž základě je připojeno, avšak který splňuje technické požadavky kladené touto směrnicí, a pokud ano, jaký postup nebo postupy mají být v tomto ohledu dodrženy.
- 61 V tomto ohledu je třeba poukázat na to, že z bodů I B písm. a), b) a e) přílohy rozhodnutí 93/465 ve vzájemném spojení vyplývá, že označení CE je jediným nástrojem, který osvědčuje jednak shodu výrobku se základními požadavky stanovenými ve směrnici nebo směrnicích technické harmonizace, které se na něj vztahují, a jednak skutečnost, že byl tento výrobek podroben příslušným postupům posuzování shody s uvedenými směrnicemi.

⁶² Krom toho body I B písm. i) a l) též přílohy zdůrazňují potřebu vyloučit jakoukoli možnost záměny označení CE a zabránění jeho zneužití, zejména uložením členským státům povinnosti ukončit jakékoliv neoprávněné připojování tohoto označení.

⁶³ Za těchto podmínek může být označení CE připojeno pouze na výrobcích, u kterých je toto připojení stanoveno ve zvláštních harmonizačních právních předpisech Unie, a na žádný jiný výrobek připojeno být nesmí. Jakékoliv jiné posouzení by totiž mělo za důsledek vznik rizika záměny, pokud jde o význam tohoto označení. Ostatně právě k zamezení rizik spojených s takovou záměnou čl. 30 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh a kterým se zrušuje nařízení Rady (EHS) č. 339/93 (Úř. věst. L 218, s. 30), jež je použitelné od 1. ledna 2010, stanoví, že se označení CE smí připojit pouze na výrobky, u kterých je toto připojení stanoveno ve zvláštních harmonizačních právních předpisech Unie, a na žádný jiný výrobek připojeno být nesmí.

⁶⁴ Na čtvrtou otázku je tedy třeba odpovědět, že rozhodnutí 93/465 vylučuje, aby bylo označení CE fakultativně připojeno k výrobku, který nespadá do rozsahu působnosti směrnice, na jejíž základě je připojeno, i když tento výrobek splňuje technické požadavky kladené touto směrnicí.

⁶⁵ S ohledem na odpověď na čtvrtou otázku není namístě zkoumat pátou otázku.

K nákladům řízení

- ⁶⁶ Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

- 1) Na ustanovení evropské normy EN 795 týkající se kotvicích zařízení třídy A1 se nevztahuje směrnice Rady 89/686/EHS ze dne 21. prosince 1989 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se osobních ochranných prostředků, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003, z čehož vyplývá, že tato ustanovení nespádají do rámce práva Unie, a tedy Soudní dvůr nemá pravomoc provádět jejich výklad.
- 2) Kotvicí zařízení, jako jsou zařízení dotčená v původním řízení, která nejsou určena k držení nebo nošení jejich uživatelem, nespádají pod směrnici 89/686, ve znění nařízení č. 1882/2003, ani jako taková, ani z důvodu skutečnosti, že jsou určena pro připojení k osobnímu ochrannému prostředku.
- 3) Na kotvicí zařízení, jako jsou zařízení dotčená v původním řízení, která jsou součástí stavby, ke které jsou připojena pro účely zajištění bezpečnosti při užívání nebo provozu střechy této stavby, se vztahuje směrnice Rady

89/106/EHS ze dne 21. prosince 1988 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se stavebních výrobků, ve znění nařízení č. 1882/2003.

- 4) Rozhodnutí Rady 93/465/EHS ze dne 22. července 1993 o modulech pro různé fáze postupů posuzování shody a o pravidlech pro připojování a používání označení shody CE, které jsou určeny k použití ve směrnících technické harmonizace, vylučuje, aby bylo označení CE fakultativně připojeno k výrobku, který nespadá do rozsahu působnosti směrnice, na jejímž základě je připojeno, i když tento výrobek splňuje technické požadavky kladené touto směrnicí.

Podpisy.